

(GD&ĐT) - Hiện nay nhiều người (kể cả một số cơ quan truyền thông) thường dùng sai (hoặc chưa chính xác) một số từ ngữ, chúng như:

1. Phò huynh học sinh: Từ này là mang đậm chất phong kiến, vì nó bắt qua vai trò người mẹ (phò: cha, huynh: anh). Luật GD (cả luật 1998 và luật 2005) cùng các văn bản hướng dẫn không dùng từ này để thay thế cho từ cha mẹ học sinh.

2. Họ cha mẹ học sinh (hoặc Họ phò huynh học sinh).

Điều 96 của Luật GD 2005 qui định:

“Ban đại diện cha mẹ học sinh được tổ chức trong mỗi năm học ở GDMN, GDPT; do cha mẹ học sinh người giám hộ học sinh thành lập, thành viên của ban đại diện cha mẹ học sinh là các học sinh giáo dục”. Ban đại diện cha mẹ học sinh hoạt động theo Điều lệ Ban đại diện cha mẹ học sinh, ban hành theo Quyết định số 11/2008/QĐ-BGD&ĐT ngày 28/3/2008 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT.

Không có văn bản pháp luật nào qui định trong trường học hiện nay có Họ cha mẹ học sinh hoặc Họ phò huynh học sinh (Họ cha mẹ học sinh đã không được thành lập ở các trường học cách đây gần chục năm)

3. Môn Anh văn: Ngay cả một số giáo viên Tiếng Anh phổ thông cũng nói môn dạy của mình là môn Anh văn. Trong khi các văn bản pháp qui của Bộ GD&ĐT (chương trình, SGK, sách hướng dẫn giảng dạy,...) đều ghi rõ là môn Tiếng Anh từ vài chục năm nay.

4. Học tiểu học: Từ này chưa đúng với Luật GD năm 1998, còn theo Luật GD năm 2005 thì sai.

Theo Luật GD năm 1998 thì GDPT gồm học tiểu học và học trung học; học trung học gồm có cấp THCS và cấp THPT. Theo Luật GD năm 2005 thì GDPT có 3 cấp học là tiểu học, THCS và THPT. Về y nghĩa thì là cấp tiểu học.

5. Cấp học mầm non: Theo Điều 4 Luật GD năm 2005 thì giáo dục mầm non có 2 cấp học là

nhà trường và môn giáo. Nhưng Điều 1 của Quy định số 149/2006/QĐ-TTg ngày 23/6/2006 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án “Phát triển giáo dục mầm non giai đoạn 2006-2015” ghi: “giáo dục mầm non là cấp học đầu tiên của hệ thống giáo dục quốc dân”. Vì Luật GD có hiệu lực pháp lý cao hơn nên ta phải theo cách gọi của Luật GD (gọi là bậc mầm non, các văn bản liên quan của Bộ GD&ĐT cũng gọi theo cách này).

6. Hiệu phó: Khi từ khi có Điều lệ trường học (do Bộ GD&ĐT Nguyễn Văn Bình ký năm 1979) thì từ này không dùng nữa và được thay bằng từ Phó Hiệu trưởng (Phó: giúp việc). Gọi như vậy chính xác hơn vì theo Điều lệ trường học thì Phó Hiệu trưởng là người giúp việc cho Hiệu trưởng.

7. Ban giám hiệu: Từ này dùng từ thời chế độ Pháp định năm 1979. Theo Điều lệ trường học (năm 1979) thì trong trường học không có Ban giám hiệu (hiệu: nhà trường) mà chỉ có Hiệu trưởng và người giúp việc cho Hiệu trưởng là Phó Hiệu trưởng. Nhà trường thực hiện chế độ thi trường (khác với chế độ lãnh đạo theo Ban là quy định theo đa số). Song khi có Luật GD năm 2005 cùng các văn bản hướng dẫn thi hành thì từ này được dùng lại (với nghĩa được hiểu là tập hợp gồm Hiệu trưởng và các Phó Hiệu trưởng một trường học), BGH không thực hiện chế độ lãnh đạo theo Ban (thi trường số phần từng đa số, như các Ban chấp hành của các tổ chức, đoàn thể). Các Điều lệ nhà trường mới ban hành cũng dùng từ này (đây là một ví dụ cho tình trạng: Sáng đúng, chiều sai, đến mai lại đúng. Một nhà ngôn ngữ học nào đó có nói một câu rất hay là: Ngôn ngữ ngày mai được bắt đầu từ hàng loạt những sai lầm trong ngôn ngữ ngày hôm nay).

8. Ban chấp hành (BCH) Đảng ủy, BCH Huyện ủy. Theo Điều lệ Đảng thì BCH Đảng bộ gọi tắt là Đảng ủy, BCH Đảng bộ huyện gọi tắt là Huyện ủy. Như vậy cách gọi trên thật là BCH.

9. Từ ngữ nhớt: Từ ngữ có nghĩa là hèn hạ, là nhớt rớt (ví dụ: Từ ngữ đa là nhớt nhớt, từ ngữ cao là cao nhớt,...), lại thêm chữ nhớt vào là thối.

10. Chữ cánh: Từ ngữ có nghĩa là mục đích cuối cùng (từ điển Tiếng Việt - Viện Ngôn ngữ học – NXB Đà Nẵng – 2002). Từ ngữ này đây có nghĩa là cuối cùng (ví dụ: Nghề thuật là nghề nghiệp, không phải là chữ cánh); song nhiều người hiểu lầm nên đã dùng sai (ví dụ: Doanh nghiệp là chữ cánh cho nền kinh tế - thời số VTV1 sáng 31/8/2009)

Ngoài những từ kể trên, trong các cuộc họp và trong đời sống hàng ngày ta thường thấy nhiều người nói tham quan thành thăm quan, vô hình trung thành vô hình chung hoặc vô hình dung,

bằng quan thành bằng quang (là cái bằng.....nhiều của tôi), sáp nhập thành sát nhập, trung học phổ thông thành phổ thông trung học, chín mươi thành chín mươi, môn tính thành môn tính, hợp chúng quốc thành hợp chúng quốc, Buôn Ma Thuột thành Buôn Mê Thuột hoặc Ban Mê Thuột; đi m yêu thành yêu đi m...

Mong rằng những tình huống như trên trong việc dùng từ nói trên sẽ ngày càng ít đi, nhất là đi và đi đi ngữ CBQL và giáo viên trong ngành GD&ĐT của chúng ta./.

Hoàng Văn Thiệu (Phòng GD&ĐT Krông Ana, Dak Lak)